

Mezinárodní přestupy ve světle judikatury

JUDr. Pavel Hamerník, Ph.D.
Ústav státu a práva AV ČR, v.v.i.

Kontroverze k případu *Bosman*

Případ *Bosman* je aplikovatelný pouze na přestupy mezi kluby z různých členských států EU (resp. Evropského hospodářského prostoru).

Není aplikovatelný na přestupy vnitrostátní, jelikož cílem volného pohybu osob/služeb dle práva EU je odbourání překážek pro pohyb pracovní síly mezi členskými státy (viz. odst. 89 rozh. *Bosman*).

Kontroverze k případu *Bosman*

Proto jsme svědky situace, kdy odstupné u vnitrostátních přestupů neodporuje ustanovením o volném pohybu osob/služeb dle práva EU.

Když se Evropský soudní dvůr (dnes Soudní dvůr EU) v případě *Bosman* nezabýval právem hospodářské soutěže, vznikla výše uvedená nejistota, zda přeci jen alespoň právo hospodářské soutěže by bývalo bylo aplikovatelné i na vnitrostátní přestupy.

Kontroverze k případu *Bosman*

Ovšem aby se právo hospodářské soutěže dle práva EU aplikovalo, muselo by být prokázáno, že systém odstupného narušuje obchod mezi členskými státy EU, tzn. musel by být přítomen evropský prvek u potenciálního sporu o legalitu odstupného. Záleželo by na okolnostech případu.

Kontroverze k případu *Bosman*

Zapomíná se, že Soudní dvůr EU měl obecně pochopení pro existenci transferového systému z hlediska specifík sportovního sektoru, jen odsoudil ten daný konkrétní v případech, které řešil, protože nepřiměřeně zasahoval do svobod garantovaných právem EU. Uznání specifík sportovního sektoru je patrné níže z textu uvedených kauz:

C-325/08 Olympic Lyonnais v Olivier Bernard and Newcastle United, 16.3. 2010

Dle Soudního dvora EU pokud by kluby vychovávající mladé hráče nemohly získat náhradu vynaložených nákladů, když hráč uzavře profesionální smlouvu s jiným klubem, mohlo by je to odrazovat od investic do výchovy mladých hráčů. Tyto investice mají na místní úrovni podstatný význam pro naplnění sociální a výchovné funkce sportu (odst. 44).

C-415/93 Union Royale Belge des Sociétés de Football Association and Others v Bosman

Podle soudu také z pohledu značné sociální důležitosti sportovních aktivit a zejména fotbalu v ES (dnes EU), cíl udržení rovnováhy mezi kluby zajištěním určitého stupně rovnosti a nejistoty sportovního výsledku a podpory k náboru a trénování mladých hráčů musí být akceptován jako legitimní (odst. 106)

C-325/08 Olympic Lyonnais v Olivier Bernard and Newcastle United, 16.3. 2010

Zde Soudní dvůr EU současně uvedl, že musí být vzaty v úvahu náklady vynaložené klubem na výcvik jak budoucích profesionálních hráčů, tak hráčů, kteří se takovými hráči nikdy nestanou (odst. 45).

Pozn.: K datu tohoto workshopu neměl zatím Soudní dvůr EU příležitost se vyjádřit k Nařízení FIFA o statusu a transferech hráčů, odsouhlasených Komisí EU.

SV Wilhelmshaven vs. Norddeutscher Fußball-Verband, OLG Bremen, 30.12.2014, 2 U 67/14

Nová hrozba pro sportovní sektor spočívá v neuznávání sportovní arbitráže řádnými soudy. Ve výše uvedeném případě vytýká německý soud Rozhodčímu soudu pro sport (CAS), že neaplikoval evropské právo při rozhodování o mezinárodním přestupu hráče s italským pasem z argentinského klubu do klubu německého. Verdikt CAS je tak v rozporu se zájmem na ochranu veřejného pořádku dle německého práva, což je důvod k tomu, že nemůže být nález CAS v Německu vykonán.

SV Wilhelmshaven vs. Norddeutscher Fußball-Verband, OLG Bremen, 30.12.2014, 2 U 67/14

Kauza však zatím není pravomocně rozhodnuta a putuje dále německou soudní soustavou (německý soud ovšem, zdá se, nenamítal nic proti transferovým pravidlům FIFA, pokud jde o transfer hráče uvnitř EU). Také uznal zájem sportovních asociací na výchově mladých hráčů podobně jako v odst. 106 kauzy *Bosman* Soudní dvůr EU výše.

Další zajímavé kauzy k mezinárodním transferům

1) Evropský soud pro lidská práva (ESLP):

- *X proti Nizozemí* (resp. *Mühren proti Nizozemí*, stížnost č. 9322/81), fotbalový hráč napadající holandský transferový systém jako nucené práce.
- ESLP akceptoval princip, že stát může být odpovědný za jednání sport. sdružení ve světle Evropské úmluvy o ochraně lidských práv.
- V meritu věci však obsah povinnosti hráče a hrozící sankce nebyly natolik opresivní, nešlo o nucené práce. Nizozemí neporušilo čl. 4 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv.

Další zajímavé kauzy k mezinárodním transferům

2) Švýcarský federální tribunál, kauza *Matuzalem*

ŠFT uznal zásah do práva jednotlivce na soukromí a svobody výkonu povolání dle švýcarské ústavy, což byl silnější zájem, než zájem FIFA na smluvní stabilitě pod hrozbou doživotní sankce zákazu činnosti fotbalového hráče, pokud nezaplatí náhradu škody při porušení kontraktu se svým stávajícím klubem. Fakta případu jsou dost specifická a výše náhrady škody extrémní, ŠFT byl též za svůj verdikt kritizován za návod pro hráče, jak neplnit smluvní závazky.